

Historická scéna o založení obce Zašové před 600 lety

Projev o historii obce /Dr. Kubeša/

Na podiu se shromáždí poddaní, purkmistři, radní s fojtem.

Purkmistr starší: /čte z pergamenu uvítací řeč dle režie/

Po skončení uvítací řeči přijíždí družina zašovského pána na levou stranu před podiem a skupina markraběte na pravou stranu.

Podium

družina zašovského
pána

družina markraběte

Trubači třikrát zatroubí, bubeníci zhusta bubnují, střelba z hmoždířů.

Jan Vok ze Zašové /čte z listiny/

Vážení a milí urození vzácní hosté.

Já, Jan Vok ze Zašové a na Perné se svojí chotí Zuzanou vítám v Zašové všecky vzácné hosty z blízka i z daleka. Nejprv vítám J.M. pana markraběte moravského, Jana Jindřicha Lucemburského a jeho vzácnou choť Magdalenu, kteří s družinou našich milých a urozených pánů susedů až z města Brna k nám zavítali a v Zašové v tento slavný den viděti se nechali.

Trubači, bubeníci, střelba.

Vítám pobočníka pana markraběte urozeného rytíře Ješka z Olbramovic a našeho nejbližšího suseda urozeného pána Oldřicha z Kortenslangen, pána na Meziříčí nad řekou Bečvou.

Trubači, bubeníci.

Vítám urozeného pána Jonese ze Stěbece na Arnoltovicích a pana Ješka z Kravař, pána na Rožnově a Krasné.

Trubači, bubeníci.

Vítám urozeného pána Bedřicha, purkrabího z biskupského hradu Kelče a urozeného vladyku Mikšika z Kladerub.

Trubači, bubeníci.

Vítám všecky ostatní urozené i neurozené vzácné hosty a srdečně zdravím. /Všichni, sláva, sláva sláva/

Oldřich z Kortenlangen : /předjede před markraběte a čte z listiny/:

Já, Oldřich z Kortenlangen, seděním na Meziříčí nad řekou Bečvou, žádám J. M. pana markraběte moravského Jana Jindřicha, aby z moci své a z boží milosti krále českého Karla toho jména prvního a císaře německého, toho jména čtvrtého, podle starodávného řádu zemského udělil dědinu Zašovu čili Zachovu, jak podle lokátora pojmenována byla, urozeného vladykovi Janu Vokovi v léno a do seznamu leníků svých a Desk manských zapsati poručil. /odjede na své místo/.

Trubači: trará, trará, tramtará, ratata, tá.

Bubeníci, střelba

Kancelář markraběte, urozený rytíř Ješek z Olbramovic předjede před Jana Voka ze Zašové a čte z listiny: Z pověření pana markraběte Moravského:

Já, Jindřich Lucemburský, markrabě moravský jménem Karla z Boží milosti císaře německého a krále českého toho jména prvního, pána v Horním a Dolním Slezsku, v Horní a Dolní Lužici, markraběte Braniborského, pána v Níšni a Fbitlandu. Udělujeme v léno urozenému panu Janovi Vokovi z Pern dědinu Zašovou nedaleko Meziříčí nad Bečvou a Hradu Rožnova. Výše jmenovaný urozený pán bude povinen svému králi holšovati a zúčastniti se s určitým počtem zbrojnošů tažení do pole, kdykoli král český Karel první, vojenské z hotovosti k obraně koruny svatováclávské potřebovati bude. Je povinen odváděti berně do zemské pokladny a dbáti blaha svých poddaných. K tomu mu dopomáhej Pán Bůh, Matka boží a všeci svatí. Toto na věčnou paměť jsme listinu potvrdili všem čtúcím a těm, kteří ččené slyšeti budou a k listině pečeť svá přivěsiti jsme dali.

Dáno na hradě Špilberku na den sv. Ludmily 16. dne měsíce září L.P. tisícího třístého sedumdesátého od narození Syna Božího. /vrátí se na své místo/.

Trubači, bubeníci, střelba.

Jan Vok ze Zašové a Perné /předjede před markraběte a čte z listiny/

Já, Jan Vok ze Zašové a na Perné slibuji svému lennímu pánu J.M. markraběti moravskému Janu Jindřichovi a J.M. Karlovi, z Boží milosti králi českému a císaři německému, dle svých sil a svědomí včas potřeby do pole s hotovostí vojenskou táhnuti, jak se na každého leníka sluší a patří. Zároveň slibuji panu markraběti i králi vždy věrně a oddaně sloužiti a své povinnosti vůči svým poddaným dědiny Zašové prokazovati. K tomu mi dopomáhej Pán Bůh, Matka Boží a všeci svatí.

Dáno na Zašové na den sv. Bartoloměje L.P. tisícího třístého sedumdesátého. /Vrátí se na své místo/.

Trubači, bubeníci, střelba

Ješek z Kravař na Rožnově - /předjede před purknistry a čte listinu/:

Já, Ješek z Kravař na hradě Rožnově jménem urozeného pana Jana ze Zašové a Perné žádáme před jeho milostí panem markrabětem moravským a ostatními urozenými pány tu přítomnými, žádáme purknistry staršího a mladšího nové dědiny Zašové, kterážto osazena a oděděna byla, aby jménem poddaných své dědiny poslušnost a věrnost své nové vrchnosti slibili, že svou obec řádně a svědomitě spravovati budou. Dále se purknistři zavazují, že pečet dědiny Zašové se znakem - třemi kopci a zářícím sluncem vždy pečlivě opatrovati a pečeti obecní listiny řádně vydané opatřevati budou. Zároveň žádáme, aby se své vrchnosti zavázali, že poddaní dědiny Zašové všechny dávky vrchnosti a desátky faráři at na penězích, zrnů, drůbeží a jiném řádně včas odváděti budou. Dále, že roboty jeté a pěší na panském polo řádně konati a v čas potřeby urostlé mládence za zbrojnoše vybrané pro hotovost vojenskú J.M. pana markraběte moravského a krále českého vždy ochotně do pole stavěti budou. Kdyby však, nedaj Bůh, se stalo, že by purknistr starší v obci řádně pořádek nadržel a jeho vina prokázána byla, budiž k zodpovědnosti před vrchností volán a v těžkém případě pokutu a šatlavů trestán býti má. Zároveň jeden každý poddaný z dědiny Zašové se zavazuje, že své povinnosti řádně plniti, pořádek držeti a počestně se chovati bude, jak se na řádného poddaného dle řádu zemského sluší a patří. K tomu vám dopomáhoj Pán Bůh, Matka Boží a všeci svatí. Pro věčnú paměť jsme listinu napsati a pečeti svou a zašovského pána ztvrditi dali, aby v truhlici obecní opatrována byla.

Dáno v Zašové na den sv. Ludmily dne 16. měsíce září L.P. tisícího třístého sedumdesátého od narození Syna Božího. Podepsán Ješek z Kravař a Jan Vok ze Zašové.

Purknistři starší a mladší slibujte ?

Purknistři /pokleknou a hlusobce se ukloní/ Slibujeme /přijmou list/

Trubači, bubeníci.

Joneš ze Střebec na Arnoltovicích /předjede před fojta a čte listinu/:

Já, Joneš ze Střebec, seděním na Arnoltovicích jménem urozeného pana Jana Voka ze Zašové a Perné, žádáme před jeho milostí panem markrabětem moravským a ostatními urozenými pány tu přítomnými. Žádáme fojta čili rychtáře počestné dědiny Zašové, aby jako zástupce vrchnosti slibil, že jemu vždy věrně a ochotně své služby prokazovati bude. Jako fojt či rychtář je všech robot a dávek prost. Je však povinen na žádané konání robot jetých a pěších a odvádění všech povinných dávek vrchnosti dohlížeti. Dále je povinen své vrchnosti jeřábka a občas kopu vajec do panské kuchyně odváděti a dále panského chrta chovati nebo za jeho váni platiti a v čas panského honu potřebný počet honců poslati a na ně při honu dohlížeti. Je také povinen v neděli po slubách božích své vrchnosti ze svého fojtování za celý týden počte t vydati a o práci na panském se poraditi. Dále v neděli odpoledne robotníky dohromady na fojstvi svolati a práci na panském poli na celý týden robotníkům oznámiti. Kterýkoli z robotníků by robotu jak se sluší a patří nevykonával, ten z nařízení fojta a drába trestán býti má a to výplatou býkovcem nebo zavřením do base. K tomu se fojt své vrchnosti zavazuje a slibuje. K tomu dopomáhej Pán Bůh, Matka Boží a všeci svatí. To všecko jsme na věčnú paměť zapsali a na listinu svou pečet přivěsiti dali.

Dáno na Zašové na den sv. Ludmily 16. dne měsíce září L.P. tisícího třístého sedumdesátého od narození Syna Božího.

Fojte Zašovský, slibuješ ?

Fojt : Slibuju.

Trubači, bubeníci, střelba.

Jan Vok ze Zašové /mluví:/ Jako váš pán přijímám váš lid a stvrzuji vás, purkmistři, radní a fojte ve vaších úřadech. Zároveň slibuju hájiti vaše práva až do těch hrdel a statků.

Ještě jednou všecky srdečně vítám a pozývám, byste zasedli k hodokvasu, který v dnešní den slavný v Zašové držán bude.

Trubači, bubeníci, střelba.

Družina sesedá s koní, zbrojnoši a panoši jim pomáhají. Družina sedá ke stolu.

Včele stolu markrabě a jeho choť, po pravici jeho pobočník, po levici Jan Vok ze Zašové s chotí, Oldřich z Kontenlangen a ostatní dle urozenosti. Purkmistři, radní a fojt a poddaní sedají na zem. Chlapci nosí jim mísy jídla a hliněné džbány s vínem.

Panoši nosí mísy jídel na stoly, konvice vína, všichni jedí rukama.

Selské děvče /s chlapcem přinese polévkovou mísu přikrytou a přeje markraběti a jeho chotí/: aby se vám u nás lubilo a všecko dobře chutilo. /postaví mísu na stůl/.

Markrabě /odkryje poklop, vyletí dvě bílé holubičky/.

Markraběnka /děvče pohládí po tváři a dá jí bílé a červené květované pentle/: To abys měla do vlasů, až jedná půjdeš k oltáři.

Děvče /přijme, hluboce se ukloní a odběhne/.

Hodokvas - na stole jsou mísy s pečeným seletem, pečená kuřata, cínové talíře, cínové konvice s vínem, poháry.

Hodokvas je na podiu, kde dříve byli purkmistři a poddaní. Koněž drží opodál zbrojnoši.

Jan Vok ze Zašové /povstane/: Dovolte, aby zahájil hodokvas přípitkem J.M. panu markraběti, jeho chotí a všem vzácným hostům.

Všichni : /vstnou u stolu/.

Jan Vok: Nechtě každý pohár uchopí a na zdraví pana markraběte a jeho chotí připíjí. Vivat !

Trubači, bubeníci, střelba

Všichni usednou a jedí, panoši obsluhují, každý si bere z mísy a jí rukama.

Dvě děvčata a dva chlapci /přinesou vysoký dort pětipatrový a moravskou orlicí na hoře a postaví na stůl před markraběte/

Děvčata: Přijměte koláč zašovský a připomínajte v dobrém našim lidem, že dobří lidé sú u nás a mají rádi všecky vás.

Trubači, bubeníci, střelba.

Děvčata a chlapci odejdou.

Chlapci a děvčata /krůžek/ při hodokvasu zpívají a tančí.

Po hodokvasu, zpěvu a tancích:

Markrabě: /vstane/: Naši milí vždy věrní v Zašové a v těchto končinách Moravy. Děkujeme Vám za vzácné přijetí, nadešlo nám rozlučení. Všechno ve zdraví nechť sijí a za nás v dobrém vzpomínají.

Trubači, střelba.

Děvče s chlapcem /nesou beránka/ * Přijměte beránka z našeho stáda celá dědina vás bude mět ráda. Dobré zdraví všem vám vinšujuj, a na rozlučenou vám zaspívám.

Panoš : vezme beránka.

Markraběnka : Děkujem. /dá dukát chlapci/.

Chlapci a děvčata /zpívají/. Už se sláva dokonává,
panská družina odchází.
Nemože to ináč byt.
musíme sa rozejít.

Družina: /sedá na koně v tom pořadí jak přijeli, trubači troubí, bubeníci bubnují, střelba, volání slávy/.

Družina: /odjíždí a kyne na pozdrav/.